

PROMETNI SUSTAV

Geoprometni položaj Podravine karakterizira njezin smještaj na pružanju osovine podravskog koridora panonskog prostora i značajni prometni koridor, cestovni i željeznički, koji povezuje podravski gravitacijski bazen s posavskim gravitacijskim bazenom i Zagrebom te ih zajednički vodi prema Jadranu.

CESTE

Prostorno i funkcionalno gledano, prometni sustav svakog prostora nije određen samim sobom, on je u velikoj mjeri zadan i funkcionalno predodređen sustavom svog okruženja pa je tako i prometni sustav Podravine daleko prešao njezine granice. Prometni tokovi na ovom prostoru sastoje se od dalekih prometnih tokova od Rijeke preko Zagreba do Budimpešte i od Varaždina prema Osijeku te izvorišno - odredišnih tokova unutar samog područja. Prometni sustav obilježava prometna ponuda: prometne površine, objekti i tehnološke cje-line izgrađene za pružanje prometnih usluga te prometna potražnja, odnosno tokovi putnika i roba. Prometna potražnja koja se stvara izvan ovog područja, pa i u njemu samom, u sukobu je s njegovom prometnom ponudom. Postoji više razloga koji dovode do ovog sukoba: 1. Primarna cestovna mreža nastala je na matrici koja je formirana kroz povijesna razdoblja te je oblikovana prema tadašnjim potrebama i interesima, 2. Uz glavnu prometnu mrežu produžavala su se naselja čiji lokalni promet znatno otežava odvijanje dalekog prometa, 3. Razvijanje gradova na križanjima cesta koje čine primarnu mrežu ne prati adekvatno rješavanje njihovog prigradskog cestovnog sustava, odnosno izostaje izgradnja prilazno - obilaznih pravaca što također u primarnoj mreži negativno utječe na prometni tok, 4. Veliki broj cesta ne pružaju potrebne uvjete za odvijanje sigurnog prometa zbog svog lošeg stanja i svojih neadekvatnih građevinsko - tehničkih elemenata.

Mreža državnih cesta na području Podravine	
Identifikacijska oznaka	Naziv ceste
D - 2	GP Dubrava Križovljanska - Varaždin - Ludbreg - Koprivnica - Virovitica - Našice - Osijek - Vukovar - GP Ilok
D - 20	Hodošan (D3) - Prelog - D. Dubrava - Đelekovec - Drnje (D41)
D - 41	GP Gola - Koprivnica - Križevci - Sesvete (D3)
D - 43	Đurđevac - Bjelovar - Čazma - Ivanić Grad (D4)
D - 210	Virje (D2) - GP Gola

Tablica 1. Osnovna cestovna prometna mreža

U području Bilogore i Podravlja, a osobito u graničnom pojasu, gustoća mreže lokalnih cesta je manja u odnosu na susjedna područja. Cestovni granični prijelazi prema Republici Mađarskoj na području Podravlja su: 1. Stalni međunarodni granični cestovni prijelaz II. kategorije Gola - Berzence, 2. Stalni granični prijelazi za pogranični cestovni promet Legrad - Ertiloš, 3. Stalni granični prijelazi za pogranični cestovni promet Ferdinandovac - Vizvar.

ŽELJEZNICE

Željeznički koridori koji prolaze podravskim prostorom su: 1. MG 1 Botovo (državna granica) - Koprivnica - Dugo Selo - Zagreb - Karlovac - Rijeka, u pravcu sjever - jug, magistralna glavna pruga I. reda (dužina 329,238 km), 2. I 100 Varaždin - Koprivnica - Osijek - Dalj (MP 14), u pravcu istok - zapad, pruga I. reda (dužina 249,862 km), 3. II 205 Križevci (MG 1) - Bjelovar - Kloštar Podravski (I 100), u pravcu istok - zapad, pruga II. reda (61,082 km). Željeznička pruga Botovo - Koprivnica - Dugo Selo - Zagreb - Karlovac - Rijeka te krak prema Varaždinu i Osijeku, okosnice su željezničkog prometnog sustava Republike Hrvatske. U gradu Koprivnici je križanje ovih značajnih željezničkih pravaca, a stanica koja se nalazi u samom gradu ima značajnu funkciju u regionalnom i državnom prometnom sustavu. Željeznički granični prijelaz prema Republici Mađarskoj na području Podravlja je Stalni međunarodni granični željeznički prijelaz I. kategorije Koprivnica - Gyékényes.

RIJEČNI PROMET

Iako je rijeka Drava u istočnom dijelu Podravine plovna, riječni promet do sada nije imao većeg značaja, ali se u budućnosti planira njegov razvoj. Plovni put rijeke Drave na tom dijelu svrstava se prema europskim mjerilima, odnosno prema ECE normama, u I. klasu plovnosti u sklopu dionice Terezino Polje - Ždalica u dužini od 151,0 - 198,6 rkm (riječnih kilometara) na granici između Republike Hrvatske i Republike Mađarske, kao međudržavni plovni put.

ZRAČNI PROMET

Aerodrom "Danica" je prema Zakonu o zračnoj plovidbi sportski aerodrom kojem je, rješenjem Ministarstva pomorstva, prometa i veza, izdana dozvola za uporabu jedrilicama i zrakoplovima poljoprivrednog i generalnog zrakoplovstva težine do 5 700 kg. Uz ovaj aerodrom postoji još i određeni broj aerodroma koje koristi poljoprivredno zrakoplovstvo za zaprašivanje. Podravina je u gravitacijskoj zoni Zračne luke Zagreb. Dosadašnja, relativno dobra povezanost Zagreba i ovog područja željezničkom prugom i cestovnom mrežom, omogućavala je dobru vezu prema Zračnoj luci Zagreb te je to vjerojatno razlog da do sada nije bilo potrebe za organiziranjem redovitog javnog zračnog prometa s ovog područja, prije svega prema metropoli. Danas, kad su zahtjevi za bržom, suvremenijom i efikasnijom povezanošću sa svijetom veći, eventualnu izgradnju zračne luke za javni zračni promet treba ustanoviti detaljnim analizama. Pri tome treba imati u vidu potrebe gradova Koprivnice, Đurđevca, pa i Križevaca, potrebe za bolji razvoj industrije na ovom prostoru kao i (ne)mogućnost današnje cestovne povezanosti Podravine sa Zagrebom i ostalim dijelovima Hrvatske.

TELEKOMUNIKACIJE

Usluge u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži danas u Hrvatskoj pružaju isključivo Hrvatske telekomunikacije. Djelovanje HT-a je organizirano po principu teritorijalnog ustroja, a za područje Podravine, kao i cijele Koprivničko - križevačke županije nadležan je Telekomunikacijski centar Koprivnica. Najpropulzivniji dio komunikacija u posljednjih sedam godina predstavljaju pokretne komunikacije. Na području Republike Hrvatske, usluge pokretnih komunikacija daju dva operatora:

1. **HT d.d.** putem dvije mreže pokretne telefonije i jedne *paging* mreže;

NMT-450i prvi sustav mobilnih komunikacija pod komercijalnim nazivom "MOBITEL". Mreža ima nacionalni karakter i uređaji se mogu koristiti samo na području RH. Pokrivenost područja Županije je dosta dobra. MOBITEL je u hrvatski telekomunikacijski sustav uključena kao mrežna grupa s pozivnim brojem **099**. Pretplatnici MOBITEL mreže mogu svoje uređaje koristiti u Republici Sloveniji s kojom HT ima sklopljen ugovor o pružanju usluga. Prostor Podravine pokriven je s četiri bazne stanice s pripadajućim antenskim sustavima i to Đurđevac, Novigrad Podravski, Koprivnica i Subotica Podravska;

GSM-900 novi međunarodno usvojeni standard mobilnih komunikacija uveden je u RH pod komercijalnim nazivom **CRONET** i trenutno je najraširenija mreža pokretnih komunikacija, uključena kao mrežna grupa **098** u hrvatski TK sustav. Mreža je u izrazitoj ekspanziji, kako kroz povećanje broja usluga, tako i pokrivanja teritorija. Osnovna prednost **CRONET** mreže je tehnička kompatibilnost mreža različitih operatora pa pretplatnici **CRONET** mreže mogu svoje uređaje koristiti u svim mrežama s kojima HT ima sklopljene ugovore o pružanju usluga, tzv. "međunarodni roaming". Do danas je HT sklopio ugovore s više od 100 zemalja diljem svijeta čime su praktički pokrivena sve evropske zemlje. Prostor Podravine pokriven je s deset baznih stanica s pripadajućim antenskim sustavima i to: Đurđevac, Novigrad Podravski, Kloštar Podravski, Koprivnica, Kunovec, Gotalovo, Gola, Drnje i Virje;

ERMES paging mreža pod komercijalnim nazivom **bip 097**. Mreža osigurava svojim korisnicima najjeftiniji, a time i najpristupačniji način prenošenja poruka obavijesti. Osigurani su tehnički uvjeti za roaming te se u skoroj budućnosti može očekivati sklapanje ugovora s evropskim operatorima **ERMES** sustava. Prostor Podravine pokriven je za sada s jednom baznom stanicom u Koprivnici.

2. **VIP d.d.** nezavisni operater pokretnih komunikacija, utemeljen 1998. godine nakon što je grupa investitora temeljem javnog natječaja dobila koncesiju Hrvatske Vlade za drugu nacionalnu GSM mrežu. VIP pruža usluge pokretnih komunikacija putem;

VIPnet GSM mreže na nacionalnoj razini. Mreža je započela s radom 1999. i odmah se nametnula tržištu novim uslugama, agresivnim marketingom i brzim pokrivanjem nacionalnog teritorija. Prostor Županije pokriven je prilično dobro na pravcima glavnih komunikacija, a naročito su pokrivena veća naselja. **VIPnet** GSM mreža uključena je u hrvatski telekomunikacijski sustav kao mrežna grupa s pozivnim brojem 091. Prostor Županije pokriven je sa pet baznih stanica s pripadajućim antenskim sustavima i to Đurđevac, Koprivnica, Gola, Virje i Hampovica.

PLANOVI U PROMETNOM SUSTAVU

Suvremena prometna infrastruktura je u redu osnovnih faktora koji omogućavaju i pospešuju gospodarski i cjelokupni društveni rast i razvoj. Za nas je prvi korak ka osuvremenjavanju našeg prometnog sustava dotjerivanje njegove razine do razine razvijenih zemalja, uz poštivanje važećih ekoloških kriterija, a nakon toga sljedeći bi korak bio kontinuirano praćenje i primjena novih tehnoloških dostignuća u infrastrukturi prometa. U dugoročnom planu razvoja prometne infrastrukture do 2020.godine u Podravini se planira izgradnja prometnih objekata kapitalnog značaja.

CESTE

Na dva najznačajnija cestovna pravca u pravcu sjever - jug D-41 i istok - zapad D-2, planira se izgradnja brzih cesta:

1. **Vrbovec - Križevci - Koprivnica - Republika Mađarska** kao transverzalna veza između buduće podravsko - podunavske brze ceste (Ormož) - Otok Virje - Varaždin - Virovitica - Osijek - Ilok i koridora posavske autoceste Zagreb - Slavonski Brod - Lipovac. U širem smislu, bit će alternativna magistralna cestovna veza kojom će se kroz uski "hrvatski koridor" spajati sjeverno podunavsko i južno jadransko područje. Koridor će prolaziti povoljnim geološko - morfološkim prostorima, aluvijalnim naplavinama Drave, Koprivničke Rijeke, Lepavine i Glogovice. Za ovu brzu cestu izrađeno je idejno rješenje.

2. **(Ormož) - Otok Virje - Varaždin - Virovitica - Osijek - Ilok** za koju je izrađena prostorno - prometna studija "Podravska magistrala".

Interes grada Đurđevca je da državna cesta **Bjelovar - Đurđevac** nakon temeljite obnove dobije karakteristike brze ceste. Ovaj cestovni pravac bi bio alternativni pravac brzoj cesti Bjelovar - Virovitica, iako je u odnosu na njega jeftiniji, kraći, a prema prognozama prometa i isplativiji. Nakon usvajanja Prostornog plana Koprivničko - križevačke županije, potrebno je za ovu cestu izraditi potrebne studije i tehničku dokumentaciju. U međuvremenu, do realizacije brzih cesta, na cestama podravskog spoja Križevci - Koprivnica i Bjelovar - Đurđevac,

izvršit će se njihova temeljita obnova dogradnjom i rekonstrukcijom. Na državnoj granici planiran je novi cestovni granični prijelaz Botovo - Gyékényes.

ŽELJEZNIČKI PROMET

Na dionici glavne magistralne pruge MG 1 Botovo - Koprivnica - Dugo Selo - Zagreb - Karlovac - Rijeka, od Botova do Dugog Sela predviđa se izgradnja drugog kolosijeka. Brzina na toj pruzi bila bi 160 km/h, a na dijelovima gdje će se nova trasa odvajati od postojeće i do 200 km/h. Izgradnjom drugog kolosijeka povećat će se kvaliteta i kvantiteta prijevoza putnika i roba, odnosno razina prijevoznih usluga u unutarnjem i međunarodnom prometu. Predviđana je reorganizacija i preuređenje kolodvora, bolja opremljenost pruga signalno - sigurnosnim uređajima i rješavanje križanja željezničke pruge i cestovnih pravaca denivelacijama. Radom dvokolosiječne pruge na području Podravine, zatvorit će se kolodvori Mučna Reka, Drnje i Botovo, a na njihovom mjestu bit će teretni utovarno - istovarni kolosijeci, a u Mučnoj Reki umjesto kolodvora stajalište. Između postojećih kolodvora Drnje i Botovo izgraditi će se novi kolodvor Novo Drnje. U samom gradu Koprivnici treba obaviti potrebnu rekonstrukciju i izvesti odvojak za industrijsku zonu, a teretno - ranžirno postrojenje premjestiti južno od grada.

Na željezničkoj pruzi Varaždin - Koprivnica - Osijek - Dalj planira se osposobljavanje pruge za veći osovinski pritisak (do 225 kN), povećanje brzine (100 - 120 km/h), elektrificiranje pruge, a vjerojatno će određeni kolodvori postati stajališta. Dionica Bjelovar - Kloštar Podravski je dio željezničke pruge Križevci - Bjelovar - Kloštar Podravski koja ima izrazito mali rad, te će se rješenje njenog statusa još razmotriti. Moguća je redukcija prometa na ovoj dionici, davanje dionice u zakup ili koncesiju ili neko drugo rješenje, a kao krajnja mjera i njeno zatvaranje.

KOMBINIRANI PROMET

U procesu uspostave kontejnerskog prijevoza (prijevoz kontejnera, kamionskih sanduka, kamiona i kamionskih prikolica specijalnim vagonima) na Hrvatskim željeznicama, pruga Rijeka - Zagreb - Budimpešta je prioritetna pruga za prilagodbu ovom kombiniranom transportu, jer je od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku. Osnova za razvoj kontejnerskog prijevoza, pored nabavke specijalnih vagona, je i izgradnja mreže pretovarnih terminala. Jedan takav utovarno - istovarni kontejnerski terminal, koji je prije postojao u okviru koprivničke industrijske zone "Danica", planiran je za obnovu. Prijevoz Ro - La je također oblik kombiniranog prometa kojim se povezuje cestovni i željeznički prometni sustav, a u budućnosti bi se trebao početi primjenjivati i kod nas. Ovaj vid prometa temelji se na hucke - pack tehnologiji, odnosno na prijevozu izmjenjivih kamionskih sanduka i kontejnera specijalno kodificiranim vagonima korisne duljine do 60 stopa, osposobljenih za brzinu do 120 km/h. Terminal za utovar i istovar takvih vagona predviđen je u Koprivnici.

RIJEČNI PROMET

Prema "Strategiji prometnog razvitka Republike Hrvatske", kanaliziranje rijeke Drave je prioritetno. Prva faza uređenja plovnog puta bila bi od ušća do Osijeka u IV. klasu plovnosti u periodu od 2000. do 2005. godine, a druga faza uređenje plovnog puta od Osijeka do Terezinog Polja u III. klasu i od Terezinog Polja do Ždalice u II. klasu plovnosti, prema ECE normama. Uspostavom riječnog prometa predviđa se razvoj niza novih robno - transportnih, proizvodnih centara uz rijeku Dravu i specijaliziranih luka, među kojima bi jedan takav centar bio Ferdinandovac i specijalizirana luka Karaš. Uređenjem plovnog puta uredila bi se i odvodnja, navodnjavanje i zaštita od poplava na rijeci Dravi. Sveobuhvatno uređenje rijeke Drave nije još definirano. Sva dosadašnja planiranja bila su usmjerena na njeno iskorištavanje u energetske svrhe.

ZRAČNI PROMET

Prometno - geografski položaj Podravine je povoljan, kako s aspekta korištenja Zračne luke Zagreb tako i za

moгуćnost eventualne izgradnje aerodroma. Uzduž rijeke Drave nalaze se pogodne ravne površine za izgradnju zračne luke. Tereni nemaju značajnijih prirodnih (brda, rijeke, jezera i šume), niti umjetnih (izgrađene površine, dalekovodi, deponije, kanali) zapreka. O prognozi prometa, mogućnostima lokalne sredine (gospodarska valorizacija), interesima i potrebama za uspostavljanje zračnog prometa ovisi izgradnja zračne luke regionalnog značaja 1A ili 2C kategorije na području županije. U Podravini postoje dvije lokacije, uz još jednu na području Križevaca, koje imaju pogodnost za izgradnju zračne luke: Grabanka na području Đurđevca i Banovica na području Koprivničkog Ivanca. Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša, Uredbi o procjeni utjecaja na okoliš i Zakonu o prostornom uređenju, u tijeku je obvezna izrada Prethodne studije utjecaja na okoliš za svaku od mogućih lokacija. Prema ovim studijama će se ustanoviti najprikladnija lokacija za zračnu luku s aspekta ekologije i zaštite okoliša, a za konačnu lokaciju raditi će se Konačna studija utjecaja na okoliš. Do donošenja odluke o konačnoj lokaciji, odnosno do ishoda lokacijske dozvole, sve tri potencijalne lokacije bit će rezervirane za zrakoplovno pristanište i za njegovu kontaktnu zonu potrebnu za odvijanje i razvoj zračnog prometa.